

Lausunto: Ruokosuo – Sänkimäki sähköistys ja raakapuun kuormausalue, ratasuunnitelma; Kuopio, Siilinjärvi

Päätös

Alla esitetty lausunto annetaan Väylävirastolle Kuopion kaupungin lausuntona koskien Ruokosuo - Sänkimäki sähköistys ja raakapuun kuormausalue, ratasuunnitelma; Kuopio, Siilinjärvi.

Selostus ja perustelu

Suunnitelma on ollut aikaisemmin nähtävillä (10.4.2025 - 12.5.2025), jonka jälkeen suunnitelmaa on täydennetty pohjatutkimuksilla ja luonto- ja meluselvityksen tiedoilla sekä muutettu 16.2.2026 päivätyn asiakirjaluentelon mukaisesti.

Suunnitelmaa on muutettu seuraavilta osin:

- Suunnitelma-alueen rajaa on päivitetty ratakilometriltä 506+600 ratakilometrille 506+460
- Kuuslahden ylikulkusilta on muutettu uusittavaksi kokonaan ja suunniteltu rakentamisen aikainen tieyhteys varasiltoineen
- Maa-ainesten sijoitusalue 1 on poistettu ja muiden sijoitusalueiden kuivatus ja poikkileikkaukset suunniteltu
- Kuormausalueelle lisätty lumen varastointialueen haltuunotto
- Suunnitelmaan lisätty radan linjaosuudelle vastapenkereitä pehmeikköalueille ja näille rakentamisen aikaiset tieyhteydet ja rautatiealueiden muutokset
- Nykyiset ratarummut R-2207 rata km 503+609 ja R-2205 rata km 502+299 suunniteltu uusittavan
- Y-teille lisätty kohtaamispaikat ja tiealueita muutettu Y4-tien sijaintia muutettu ja Y2-tien päähän lisätty kääntöpaikka
- M55378 maantie merkintä päivitetty yksityistieksi ja tielle esitetty rakentamisaikainen käyttöoikeus
- Rautatiealueen raja on päivitetty ratapaalulla 504+220 - 504+520 (suunnitelmakartta 7; Ratavahdintie)
- Viivästysallas on poistettu ratapaalulla 505+400 - 505+480 ja rautatiealueen rajaa siinä kohtaan muutettu
- Marjomäentien ja Sänkimäentien suoja-alueet lisätty kartoille
- Maatalousliittymien sijaintia päivitetty kartoille
- Suunnitelman teksteihin on lisäksi tehty täydennyksiä

Edellä mainituiden muutosten takia, suunnitelma on asetettu uudelleen nähtäville. Väyläviraston on ottanut huomioon aiemmat ratasuunnitelmasta

Viranhaltijapäätös

kaupungininsinööri

08.05.2026 § 42/2026

Asianro 3223/00.04.02/2025

saadut muistutukset suunnitelmaa päivitettäessä ja tulee huomioimaan hyväksymisesitystä laadittaessa.

Kuopion kaupungin aiempi lausunto asiasta on käsitelty kaupunkirakennelautakunnan kokouksessa 28.5.2026 § 123. Tämä lausunto tarkoittaa aiempaa lausuntoa ratasuunnitelman muutosten osalta.

Väylävirasto on pyytänyt Kuopion kaupunkia antamaan lausuntonsa otsikon mukaisesta suunnitelmasta VÄYLÄ/2926/04.01.01/2024. (ratalaki 22 a §).

Väylävirasto pyytää kaupunkia:

- antamaan lausuntonsa nähtävillä olevasta suunnitelmasta ja vastineensa suunnitelmasta tehtyihin muistutuksiin
- tarkistamaan, että ajantasaiset kaavat ja kaavamääräykset sisältyvät nähtävillä asetettavaan suunnitelma-aineistoon ja hyväksymisehdotuksessa luetellut kaavat ja niiden tiedot ovat oikeat. Tarvittaessa kuntaa pyydetään täydentämään kaavojen tiedot lausunnossaan.
- toimittamaan sähköisesti ne ratasuunnitelman käsittämälle alueelle vahvistetut tai hyväksytyt oikeusvaikutteiset kaavat, jotka eivät ole nähtävillä olevassa suunnitelma-aineistossa. Kaavat kaavamääräyksineen tulee toimittaa jokaisesta kaavasta erikseen, pelkkä kaavayhdistelmä ei ole riittävä.

Lisäksi Väylävirasto pyytää, että Kuopion kaupunki lausunnossaan ilmoittaa:

- Kunnan toimesta tehdyt vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteet (aloittamisesta ilmoittaminen tai kuuluttaminen sekä suunnitelman nähtävillä asettaminen – toteutustavat ja -ajankohdat).
- Toteuttaako laadittu suunnitelma (valtakunnallisen ja) alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista kunnan alueella.
- Kunnan lausunnonannon ajankohtaa vastaava kaavatilanne vahvistettujen ja hyväksytyjen oikeusvaikutteisten yleiskaavojen, asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen osalta, sekä ovatko kaavat yhdenmukaisia ratasuunnitelman kanssa. Jos kaavoitustilanteessa on tapahtunut muutoksia nähtävillä asetettavassa suunnitelmassa kuvatussa, pyydetään kuntaa yksilöimään muuttuneet kaavat lausunnossaan.
- Sisällyttääkö kunta ratasuunnitelman mukaiset rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset asemakaavaan tai ranta-asemakaavaan.
- Onko kunta valmis luovuttamaan kuormausalueen puhdistus- ja vaaka-alueeksi tarvittavan omistamansa maa-alueen korvauksetta rautatiealueeksi.
- Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin tai muihin merkittäviin rakenteisiin.
- Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmiin sisältyviin asemakaava-alueella oleviin laskuoja-alueisiin tai laskujohtoihin.
- Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin rautatien rakentamisen ajaksi varattaviin maa-aineisten ottopaikkoihin,

Viranhaltijapäätös

kaupungininsinööri

08.05.2026 § 42/2026

Asianro 3223/00.04.02/2025

sijoitusalueisiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.

Väylävirasto on täydentänyt lausuntopyyntöä 10.4.2026 ja tässä täydennyspyynnössä pyydetään kuntaan:

- Toteamaan saatujen muistutusten määrä
- Antamaan lausunnon perustellun vastineen saatuihin muistutuksiin. Muistutuksia ei ole tarpeen liittää lausunnon liitteeksi.

Kunnan toimesta tehdyt vuorovaikuttamisen tai tiedoksiannon toimenpiteet:

Suunnitelman nähtävillä olosta on ilmoitettu julkisten kuulutusten ilmoitustaululla kaupungin internet-sivuilla . Nähtävilläoloaikana 9.3.2026 – 8.4.2026 ratasuunnitelmasta jätettiin neljä (4) muistutusta. Kaupungin vastineet jätettyihin muistutuksiin löytyvät tämän päätöksen lopusta.

Suhde liikennejärjestelmäsuunnitelmiin

Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040 visio on erilaisuutta yhdistäen, elinvoimaa vahvistaen ja kestävyyttä edistäen. Liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteena on mm. että kestävien kulku- ja kuljetusmuotojen osuudet kasvavat, liikenneinfrastruktuuri ja palvelut ovat tehokkaassa käytössä sekä väylät ja tehokkaasti toimivat solmupisteet mahdollistavat täsmälliset, toimintavarmat ja nopeat elinkeinoelämän kuljetukset. Tavoitteena on liikenneonnettomuuksien ja liikenteen aiheuttamien haittojen väheneminen. Liikennejärjestelmäsuunnitelman yhtenä toimenpiteenä on, että edistetään Sänkimäen kuormaustaikan laajentamista ja Ruokosuo-Sänkimäki-rataosuuden sähköistämistä.

Kaupungin näkemyksen mukaisesti nähtävillä ollut ratasuunnitelma toteuttaa seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman visiota ja tavoitteita, sekä lisäksi toteuttaa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyä toimenpidettä.

Kuopion kaupunki yhtyy ratasuunnitelmaselostuksen mainintaan, että suunnitelman toimenpiteet toteuttavat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman 2026-2037 tavoitteita. Suunnitelmassa on esitetty Itä-Suomen osalta alueellisena painotuksena teollisuuden kuljetusten häiriöttömyys ja turvallisuus. Kuopion kaupunki on omassa launnonaan ja muussa edunvalvonnassaan esittänyt Kuopio-Joensuu ratavälin osalta, että rataosan sähköistämällä Sänkimäen raakapuuterminaalille on alueen elinkeinoelämän kuljetusten osalta merkittäviä hyötyjä mm. kuljetuskustannusten osalta.

Alueen kaavatilanne ja maankäyttö

Ratasuunnitelman alueella Kuopion kaupungilla on voimassa Pajulahden osayleiskaava, mikä on hyväksytty 7.4.1981 Nilsin kunnanvaltuustossa. Kyseessä on rakennuslain aikainen ns. I-asteen osayleiskaava, millä ei ole käytännössä ole oikeusvaikutuksia. Kuopion kaupunki on todennäköisesti

Viranhaltijapäätös

kaupungininsinööri

08.05.2026 § 42/2026

Asianro 3223/00.04.02/2025

tulevaisuudessa päivittämässä alueen yleiskaavaa ja päivityksessä tullaan huomioimaan ratasuunnitelman mukaiset toimenpiteet ja suunnitelmaratkaisut.

Kaupungin näkemyksen mukaan ratasuunnitelma ei ole ristiriidassa alueen osayleiskaavan kanssa. Yleiskaava on kuvastanut silloisen Nilsin kunnanvaltuuston tahtotilaa maankäytön kehittämistä, mikä on myös pääosin toteutunut kaavan mukaisesti.

Ratasuunnitelman alueella Kuopion kaupungilla ei ole asema- eikä ranta- asemakaavaa. Kaupunki ei ole suunnitellut laativansa edellä mainittuja kaavoja kyseessä olevalle alueelle.

Kaupungin omistamien maiden luovutus

Väylän M5772 yhteyteen sijoittuva puhdistus-/vaaka-alue sijoittuu Kuopion kaupungin omistamalle maa-alueelle. Kaupunki ei ole valmis luovuttamaan korvauksetta omistamaansa, puhdistus-/vaaka-alueen tekemiseen tarvittavaa maa-aluetta, koska kaupungin ei ole tarkoituksenmukaista kirjata taseeseensa myyntitappiota ko. maa-alueesta. Kaupunki on kuitenkin valmis neuvottelemaan omistamansa maa-alueen kohtuullisesta korvaustasosta.

Kustannusjako

Ratasuunnitelmassa ei esitetä kustannuksia kaupungille, eikä kaupunki ole varannut hankkeelle rahoitusta talousarviossaan.

Ratasuunnitelmaratkaisu

Kaupungilla ei yleisesti ole huomautettavaa ratasuunnitelmaluonnoksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin. Ratasuunnitelman mukaiset ratkaisut parantavat seudullisesti elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kustannustehokkuutta. Toimenpiteen myötä voidaan Sänkimäen kuormauspaikan kapasiteettia kasvattaa ja lisäksi rataosuuden sähköistäminen ja kuormausraiteen pituuden kasvattaminen tehostaa myös käytettävän kaluston käyttöä ja kuljetuksissa voidaan käyttää tulevaisuudessa sähkövetureita.

Ratasuunnitelmaluonnoksen teknisiin ratkaisuihin Kuopion kaupunki toteaa seuraavasti.

Laskuoja-alueet tai laskujohtot:

Suunnitelman mukainen perattava laskuoja L1 sijoittuu osin Kuopion kaupungin omistamalle maa-alueelle. Kaupunki edellyttää, että nykytilassa viljelykäytössä oleva alue ennallistetaan laskuojan perkaamisen jälkeen siten, että alue on käyttöönotettavissa viljelykäyttöön. Muutoin kaupungilla ei ole huomautettavaa suunnitelman mukaisiin laskuoja-alueisiin tai laskujohtoihin.

Viranhaltijapäätös

kaupungininsinööri

08.05.2026 § 42/2026

Asianro 3223/00.04.02/2025

Maa-aineiston sijoitusalueet ja yksityistiet:

Ratasuunnitelmassa aiemmin esitetty maa-ainesten sijoitusalue 1 Kuopion kaupungin omistamalle maa-alueelle (kiinteistötunnus 297-508-6-98) on poistettu suunnitelmista ja tältä osin kaupungilla ei ole huomauttamista maa-ainesten sijoitusalueisiin.

Suunnitelman mukainen yksityistie Y6 sijoittuu yksityistiealueineen osittain Kuopion kaupungin omistamalle maa-alueelle. Tältä väylältä on myös esitetty maatalousliittymät kaupungin omistamille kiinteistöille. Maatalousliittymiin tulee toteuttaa tarvittavat liittymärummut, muutoin kaupungilla ei ole huomautettavaa suunnitelman yksityistiejärjestelyistä.

Sillat tai muut merkittävät rakenteet:

Ratasuunnitelmaluonnoksen siltaa SK-3089 Kurikkamäen ylikäytäväsilta, pitkin menee nykytilassa moottorikelkkaura, joka on tarkoitus virallistaa reittitoimituksella moottorikelkkareitiksi (Annamarintie- Suuri Pieksä -reitti). Tältä osin reitille on haettu ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätös 26.3.2026 § 18. Kuopion kaupungilla ei ole suunnitelmassa esitettyyn siltaratkaisuuun huomautettavaa.

Kuopion kaupunki esittää, että Sänkimäentien (maantie 5761) poikkileikkaus muutetaan parannettavalla / uudelleen rakennettavalla osuudella peruspoikkileikkaukseen 7/6 ratasuunnitelmaluonnoksen 6,5/6:sta. Perusteluna kaupunki toteaa, että suunnitelmaluonnoksen mukainen poikkileikkaus ei täytä Väyläviraston suunnitteluohjeessa 16/2021 "Tien poikkileikkauksen suunnittelu" esitettyä vähimmäisleveyttä (taulukko 12, sivu 24) tien liikennemäärä (n. 830 ajon./vrk. v. 2024 ja raskaan liikenteen osuus n. 7 %) ja suunnittelunopeus huomioiden.

Muistutukset ja niiden vastineet

Muistutus 1:

Muistutuksessa esitetään, että kiinteistön 297-508-6-82 osalta pelto jakautuu kahteen lohkokon perättävän laskuojan 2 (ratasuunnitelman muutos B7) molemmin puolin. Muistutuksen mukaan laskuojan perkauksessa huomioida, että laskuojan yli pääsee suuremmalle peltolohkole.

Kuopion kaupungin vastine:

Kaupungin mielestä muistutuksessa esitetty huomio on aiheellinen ja tämä tulisi huomioida lopullisessa ratasuunnitelmassa. Perättavaan laskuojaan tulisi varata nykytilan mukaisesti rumpu, mikä mahdollistaa ojan ylittämisen.

Muistutus 2:

Viranhaltijapäätös

kaupungininsinööri

08.05.2026 § 42/2026

Asianro 3223/00.04.02/2025

Muistutuksessa on esitetty kysymyksiä Väylävirastolle koskien hankkeen toteutusajankohtaa ja mikä konkreettisia vaikutuksia suunnitelmassa esitetyllä työnaikaisella tieyhteydellä (Y14) on tien käytölle.

Kuopion kaupungin vastine:

Väylävirasto on 9.3.2026 antamassaan vastauksessa luvannut toimittaa lisätietoa muistutuksen jättäjälle. Muistutuksen jättäjä ei ole jättänyt lisämuistutusta asiasta ja näin ollen kaupunki katsoo, ettei muistutus aiheuta lisätoimenpiteitä.

Muistutus 3:

Muistutuksessa esitetään, että suunnitelmakartassa R213-7B kiinteistölle 297-508-11-86 johtava nykyinen, purettavaksi esitetyn maatalousliittymän ML2 osalta esitetyt tiedot eivät pidä paikkaansa. Muistutuksen mukaan liittymän sijainti on siirretty vuonna 2010 tehdyssä kiinteistökaupassa ja lohkomisessa siirretty kiinteistön 297-508-11-62 kohdalle. Muistutuksen mukaan liittymälle on haettu ja saatu silloiselta ELY-keskukselta lupa ja että liittymä on myös rakennettu luvan mukaiseen paikkaan samana vuonna. Muistutuksessa todetaan, että suunnitelmassa poistettavalle ML2 liittymälle on esitetty korvaava liittymän suunnitelman tieltä Y1, mutta tämä ei muistutuksen jättäjän mukaan ole mahdollista kiinteistölle, jolle tämä asuinkiinteistölle luvitettu liittymä tosiasiallisesti johtaa (297-508-11-62). Lisäksi muistutuksessa todetaan, että liittymän poistaminen ilman korvaavaa tieyhteyttä on merkittävä haitta ja arvonalenema kiinteistölle tulevaisuudessa.

Kuopion kaupungin vastine:

Kaupunki yhtyy muistutuksen jättäjän näkemykseen. Väyläviraston tietojärjestelmän (Suomen väylät) mukaisesti muistutuksen jättäjän esittämälle kiinteistölle 297-508-11-62 on liittymälupa asuinkiinteistölle ja mikäli tämä liittymä poistetaan, tulee kiinteistölle esittää uusi korvaava tieyhteys kiinteistön rajalla asti, nykytilan mukaisesti. Kaupunki suosittelee, että suunnitelmaan lisätään nykyinen liittymä.

Muistutus 4:

Muistutuksessa kysytään kuka vastaa suunnitelman mukaisen yksityistien Y15 korjauksesta sen jälkeen kun porauskaluston on tietä käyttänyt.

Kuopion kaupungin vastine:

Ratasuunnitelmassa varataan yksityistielle Y15 rakentamisen aikainen käyttöoikeus mm. radan pohjanvahvistusten tekemiseksi. Kaupungin näkemyksen mukaan ko. yksityistie tulee kunnostaa rakentamistöiden jälkeen hankkeen urakoitsijan kustannuksella.

Toimivallan peruste

Elinvoiman toimialan toimintasäntö § 11.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Ismo Heikkinen
kaupungininsinööri

Valmistelija
Matti Vänskä, puh. +358 44 718 5463
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Liitteet

Tiedoksianto ja tiedoksi

Päätös on lähetetty sähköpostitse tiedoksi 8.5.2026

Ari Räsänen
Väylävirasto

Nähtävänäolo

Päätös on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/maatoksenteke
8.5.2026.

Kuopion kaupunki
PL 228 (Tulliportinkatu 31)
70101 Kuopio
Puhelin: 017 185 044
www.kuopio.fi
Y-tunnus: 0171450-7

Muutoksenhakukielto

Viranhaltijapäätös
kaupungininsinööri
08.05.2026 § 42/2026
Asianro 3223/00.04.02/2025

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.